

A közép- és emeltszintű témakörök teljes listája 2017. január 1-től

1. Az ókor és kultúrája

1.1. Poliszok az ókori Hellaszban

K: Az athéni demokrácia működése a Kr.e. 5. században

E: NINCS

1.2. Társadalmi és politikai küzdelmek az ókori Rómában

K: Julius Caesar egyeduralmi kísérlete

E: Octavianus hatalomra jutása és a principátus Augustus idején.

1.3. Az európai kultúra alapjai

K: A görög-római hitvilág; Az antikvitás kiemelkedő kulturális emlékei. A zsidó vallás fő jellemzői. A kereszténység kialakulása és főbb tanításai

E: Az ókori keleti civilizációk vallási és kulturális jellemzői. A görög filozófia kimagasló képviselői (Platón, Arisztotelész). A kereszténység államvallássá válása.

2. A középkor

2.1. Nyugat-Európa a kora középkorban

K: A hűbériség és a jobbágyság jellemzői. Az uradalom és a mezőgazdasági technika.

E: A Frank Birodalom történetének főbb állomásai

2.2. A középkori egyház

K: A nyugati és a keleti kereszténység főbb jellemzői. Hitélet és vallások (pl. keresztény, zsidó)- együttműködés és konfliktusok

E: A legfontosabb szerzetesrendek jellemzői (pl. bencések, kolduló rendek).

2.3. Az érett középkor Nyugat- és Közép-Európában

K: A középkori város és a céhes ipar

E: A rendi állam kialakulása és működése Angliában és Franciaországban

2.4. Az iszlám vallás és az Oszmán Birodalom

K: Az iszlám vallás kialakulása és főbb tanítási.

E: Az Oszmán Birodalom kialakulása és főbb jellemzői

2.5. A középkor kultúrája

K: A román és gótikus építészet; a reneszánsz kultúra

E: Művelődés és írásbeliség a középkorban

3. A középkori magyar állam megteremtése és virágkora

3.1. A magyar nép története az államalapításig

K: A magyar nép eredete, vándorlása és a honfoglalás

E: A honfoglaló magyarság életmódja

3.2. Az államalapítás és az Árpád-házi uralkodók kora

K: Géza fejedelemsége és I. (Szent) István államszervező tevékenysége. A tatárjárás és az ország újjáépítése IV. Béla idején.

E: Az új rend megszilárdulása Szent László és Könyves Kálmán idején. Az Aranybulla

3.3. Az Anjouk és Luxemburgi Zsigmond kora

K: A középkori magyar állam megerősödése I. Károly idején

E: I. (Nagy) Lajos törvényei és az Anjou-kori társadalom. Zsigmond király külpolitikája.

3.4. A Hunyadiak

K: Hunyadi Mátyás reformjai és külpolitikája

E: Hunyadi János törökellenes harcai

4. Szellemi, társadalmi és politikai változások a kora újkorban (1492-1789)

4.1. A földrajzi felfedezések és következményei

K: A földrajzi felfedezések és a kapitalista gazdaság jellemzői

E: A 16-17. századi gyarmatosítás és a világgazdaság kialakulása

4.2. Reformáció és katolikus megújulás

K: A lutheri és kálvini reformáció. A katolikus megújulás. A barokk stílus jellemzői.

E: NINCS

4.3. Alkotmányosság és abszolutizmus a 17-18. században

K: Az alkotmányos monarchia jellemzői Angliában.

E: A francia abszolutizmus XIV. Lajos korában.

4.4. A felvilágosodás kora

K: A felvilágosodás eszmerendszere és főbb képviselői források alapján

E: Az Egyesült Államok létrejötte és Alkotmánya.

4.5. Nagyhatalmi konfliktusok a 17-18. században

K: NINCS

E: Nagyhatalmi konfliktusok a 17-18. században (harmincéves háború, spanyol örökösödési háború, osztrák örökösödési háború, hétéves háború).

5. Magyarország a kora újkorban (1490-1790)

5.1. Az ország három részre szakadása és az országrészek berendezkedése

K: A mohácsi vész és az ország három részre szakadása. A várháborúk (1541-1568).

E: A három országrész berendezkedése

5.2. Az Erdélyi Fejedelemség virágkora

K: Erdély sajátos etnikai és vallási helyzete.

E: Bethlen Gábor fejedelemsége

5.3. A török kiűzése és a Rákóczi-szabadságharc

K: A Rákóczi-szabadságharc okai, főbb eseményei és eredményei

E: Zrínyi Miklós tevékenysége és a török kiűzése Magyarországról

5.4. Magyarország a 18. századi Habsburg Birodalomban

K: Demográfiai és etnikai változások a 18. században. Mária Terézia és II. József reformjai

E: NINCS

5.5. Művelődés, egyházak, iskolák

K: NINCS

E: Reformáció és katolikus megújulás Magyarországon

6. A polgári átalakulás, a nemzetállamok és az imperializmus kora (1789-1914)

6.1. A francia forradalom eszméi és a napóleoni háborúk

K: Az Emberi és polgári jogok nyilatkozatának alapkérdései

E: A napóleoni háborúk fordulópontjai. A nagyhatalmi együttműködés céljai és rendszere a bécsi kongresszus nyomán

6.2. A 19. század eszméi és a nemzetállami törekvések Európában

K: A korszak főbb eszmeáramlatainak) liberalizmus, nacionalizmus, konzervativizmus és szocializmus) jellemzői

E: Az egységes Németország létrejötte és nagyhatalommá válása

6.3. Gyarmati függés és harc a világ újrafelosztásáért

K: A szövetségi rendszerek kialakulása

E: Gyarmatok és gyarmattartók a 19. század közepétől az első világháborúig

6.4. Az ipari forradalom hullámai és hatásai

K: Az ipari forradalmak legjelentősebb területei (könnyűipar, nehézipar, közlekedés), néhány találmánya és a gyáripar kezdetei

E: Az ipari forradalmak társadalmi hatásai (demográfia, életmód, nők helyzete).

7. A polgárosodás kezdetei és kibontakozása Magyarországon

7.1. A reformkor

K: A reformkor fő kérdései. Széchenyi és Kossuth reformprogramja

E: A nemzeti eszme a reformkorban. A rendi országgyűlés és a megyerendszer működése

7.2. Forradalom és szabadságharc Magyarországon

K: A pesti forradalom eseményei, az áprilisi törvények. A szabadságharc főbb katonai és politikai eseményei

E: Népek, nemzetiségek (pl.: németek, zsidók, szlávok) szerepe a forradalom és szabadságharc eseményeiben

7.3. A kiegyezés és a dualizmus

K: A kiegyezéshez vezető út. A kiegyezés tartalma és értékelése

E: A polgári állam kiépülése Magyarországon (közigazgatás, közegészségügy, iskolahálózat)

7.4. Társadalmi és gazdasági változások a dualizmus korában

K: Gazdasági változások a dualizmus korában. A magyar polgárosodás társadalmi, gazdasági jellegzetességei, sajátosságai. Népek, nemzetiségek (pl.: németek, zsidók) szerepe a modernizációban. Etnikai viszonyok és a nemzetiségi kérdés a dualizmus korában.

E: Budapest világvárossá fejlődése. Társadalmi és életmódbeli változások a dualizmus korában. Egyemlőség és emancipáció.

8. A világháborúk kora (1914-1945)

8.1. Az első világháború és következményei

K: Az első világháború (hadviselők, frontok, a háború jellege). Az első világháborút lezáró békerendszer

E: NINCS

8.2. Gazdaság, társadalom és életmód

K: NINCS

E: Életmód és mindennapok a 20. század első felében. A világgazdasági válság és a New Deal.

8.3. A fasizmus és a nemzetiszocializmus

K: A náci Németország legfőbb jellemzői.

E: Az olasz fasizmus jellemzői

8.4. A kommunista diktatúra

K: A kommunista ideológia és a sztálini diktatúra a Szovjetunióban.

E: NINCS

8.5. A második világháború

K: A világháború előzményei, kitörése és jellemzői. A holocaust.

E: A második világháború főbb hadi és diplomáciai eseményei

9. Magyarország a világháborúk korában (1914-1945)

9.1. Az első világháború és következményei Magyarországon

K: A trianoni békediktátum és következményei

E: Magyarország az első világháborúban. Az őszirózsás forradalom és a tanácsköztársaság

9.2. A Horthy-korszak

K: Az ellenforradalmi rendszer konszolidációjának legfontosabb lépései. A magyar külpolitika a két világháború között. A politikai rendszer főbb jellemzői. Társadalmi, gazdasági, ideológiai kérdések.

E: A válság és hatása a belpolitikai élet változásai az 1930-as években.

9.3. Művelődési viszonyok és társadalom

K: Társadalmi rétegződés és életmód a húszas-harmincas években. Az antiszemitizmus megjelenési formái és a „zsidókérdés” Magyarországon.

E: A klebelsbergi oktatás-és kultúrpolitika.

9.4. Magyarország a második világháborúban

K: Magyarország háborúba lépése és részvétele a Szovjetunió elleni harcokban. Magyarország német megszállása és a nyilas hatalomátvétel. A holokauszt Magyarországon.

E: Magyarország a náci birodalom árnyékában. A területi revízió lépései. Kállay Miklós miniszterelnöksége.

10. A jelenkor (1945-től napjainkig)

10.1. A kétpólusú világ kialakulása

K: A keleti és a nyugati blokk főbb politikai, gazdasági, társadalmi jellemzői, a hidegháborús szembenállás jellemzői. Az ENSZ létrejötte, működése

E: Nemzetközi konfliktusok a hidegháború idején (berlini válság, Korea, Kuba, Vietnám).

10.2. A „harmadik világ”

K: NINCS

E: A gyarmati rendszer felbomlása Indiában. A Kínai Népköztársaság létrejötte. A közel-keleti helyzet összetevői, az izraeli állam.

10.3. A kétpólusú világrend megszűnése

K: A kétpólusú világrend megszűnése, a Szovjetunió és Jugoszlávia szétesése, Németország újraegyesítése.

E: NINCS

10.4. Az európai integráció

K: Az Európai Unió alapelvei, intézményei és működése

E: Az európai integráció főbb állomásai (bővülés és mélyülés)

10.5. A globális világ sajátosságai

K: A globális világgazdaság ellentmondásai.

E: A tömegkultúra új jelenségei napjainkban.

11. Magyarország 1945-től a rendszerváltásig

11.1. A kommunista diktatúra kiépítése és a Rákosi-korszak

K: Az egypárti diktatúra működése, a gazdasági élet és a mindennapok jellegzetességei a Rákosi-korban.

E: Magyarország szovjetizálása (1945-1949)

11.2. Az 1956-os forradalom és szabadságharc

K: Az 1956-os forradalom és szabadságharc kitörésének okai és főbb eseményei, a megtorlás.

E: A magyar forradalom nemzetközi jelentősége és összefüggései

11.3. A Kádár-korszak

K: A rendszer jellemzői a Kádár-korszakban, életmód és mindennapok

E: A Kádár-rendszer válsága, a külpolitikai változások és az ellenzéki mozgalmak

11.4. A rendszerváltozás és a piacgazdaságra való áttérés

K: A rendszerváltozás főbb eseményei. A piacgazdaságra való áttérés és következményei.

E: A közjogi rendszer átalakítása (1990-2011)

11.5. Demográfiai folyamatok és a határon túli magyarság

K: A határon túli magyarság 1945-től.

E: Demográfiai változások Magyarországon 1945-től.

12. Társadalmi, állampolgári, pénzügyi és munkavállalói ismeretek

12.1. Társadalmi tagozódás és felelősségvállalás

K: A magyarországi romák története és helyzetének főbb jellemzői napjainkban. A szociális ellátórendszer fő elemei.

E: Társadalmi rétegződés és társadalmi egyenlőtlenségek. Nemzetiségek Magyarországon.

12.2. Az aktív és felelős állampolgárság alapjai

K: Az emberi jogok ismerete és a jogegyenlőség elvének bemutatása, az állampolgári jogok és kötelességek. A politikai intézményrendszer fő elemei (országgyűlés, kormány, köztársasági elnök, alkotmánybíróság, ombudsman, helyi önkormányzatok, az Alaptörvény). A választási rendszer fő elemei

E: NINCS

12.3. Alapvető pénzügyi és gazdasági fogalmak, folyamatok. A munkaviszonyhoz kapcsolódó ismeretek.

K: A háztartás pénzügyei (adók és járulékok, pénzkezelési technikák, banki ügyletek). A munkaviszonyhoz kapcsolódó jogok és kötelességek, a munkaviszony megszűnése.

E: Az állam gazdasági szerepvállalása. A pénzpiac működése.

A vállalkozási formák, a vállalkozás alapítása és működtetése.